

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobce: **H. M.**, zastoupený JUDr. Petrem Vaňkem, advokátem se sídlem Na Poříčí 12, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 3. 2023, čj. OAM-625/ZA-ZA11-ZA20-2022, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 3. 4. 2024, čj. 41 Az 30/2023-49,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal dne 17. 5. 2023 u Městského soudu v Praze žalobu proti rozhodnutí žalovaného označenému v záhlaví, kterým stěžovateli nebyla udělena mezinárodní ochrana. Žaloba byla postoupena Krajskému soudu v Brně.

[2] Krajský soud žalobu v záhlaví uvedeným usnesením odmítl pro opožděnost. Stěžovatel požádal 22. 2. 2023 o povolení k opuštění pobytového střediska na dobu více než 15 dní podle § 82 odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění do 30. 6. 2023 (dále jen „zákon o azylu“), konkrétně na dobu od 22. 2. 2023 do 22. 5. 2023 na adresu V. X, P. Na uvedenou adresu žalovaný v souladu s § 24 odst. 2 zákona o azylu 27. 3. 2023 stěžovateli zaslal předvolání k převzetí rozhodnutí. Doručovatel stěžovatele nezastihl a zanechal mu výzvu k vyzvednutí zásilky s poučením. Zásilka byla uložena a připravena k vyzvednutí od 29. 3. 2023. V souladu s § 24 odst. 3 zákona o azylu se zásilka posledním dnem desetidenní lhůty k vyzvednutí považuje za doručenou, protože stěžovatel si ji nevyzvedl. Dne 12. 4. 2023 byla v souladu s pokyny na obálce zásilka zaslána zpět žalovanému. K převzetí rozhodnutí se 18. 4. 2023 stěžovatel nedostavil. Tento den je v souladu s § 24a odst. 2 zákona o azylu i dnem doručení rozhodnutí stěžovateli.

[3] Krajský soud postavil posouzení včasnosti žaloby na § 24a odst. 3 zákona o azylu, podle kterého platí, že *je-li účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany zastoupen, doručuje se rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany zástupci i zastoupenému. Právní účinky doručení nastávají doručením zastoupenému*. Právní účinky doručení rozhodnutí žalovaného tedy nastaly 18. 4. 2023. Lhůta pro podání žaloby dle § 32 odst. 1 zákona o azylu byla 15 dní od doručení rozhodnutí žalovaného. Tato lhůta byla i součástí poučení k podání žaloby v rozhodnutí žalovaného. V případě stěžovatele tak tato lhůta běžela do 3. 5. 2023. Žalobu však stěžovatel podal u Městského soudu v Praze až 17. 5. 2023. Krajský soud uzavřel, že stěžovatel podal žalobu dlouho po uplynutí zákonné lhůty. Zmeškání žalobní lhůty nelze prominout (§ 72 odst. 4 s. ř. s.) a krajský soud opožděný návrh odmítl (§ 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.).

[4] Krajský soud dodal, že tehdejšímu zmocněnci stěžovatele žalovaný zaslal vyrozumění o předání rozhodnutí s poučením (27. 3. 2023) i stejnopis svého rozhodnutí (18. 4. 2023). Ve druhém případě doručovatel zmocněnce nezastihl, zásilku proto uložil a připravil k vyzvednutí. Zmocněnec si ji převzal 2. 5. 2023. Námitku týkající se nesprávného doručování zmocněnci, který měl datovou schránku, považoval krajský soud za nepodstatnou, protože s ohledem na jeho závěry shrnuté v předchozím bodě tohoto usnesení, to nic na opožděnosti žaloby nezmění. Doručování zmocněnci nemá vliv na právní účinky rozhodnutí žalovaného.

[5] Pro úplnost krajský soud poukázal na povinnost žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří získali povolení k opuštění pobytového střediska na dobu více než 15 dní, pravidelně kontrolovat svou poštovní schránku.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Stěžovatel podal proti usnesení krajského soudu kasační stížnost.

[7] Hlavní kasační námitka se týká místa doručování. Dle stěžovatele mu žalovaný doručoval pouze na přechodnou adresu, zatímco stěžovatel trvale pobýval na adrese Š. X, P. Stěžovateli rozhodnutí žalovaného ani předvolání k jeho převzetí vůbec doručeno nebylo. Vyrozuměn byl pouze zmocněnec stěžovatele. Dále nebylo doručováno zmocněnci datovou schránkou, i když ji měl zřízenou. Napadené rozhodnutí tedy nebylo řádně doručeno.

[8] Další námitky stěžovatele se týkaly porušení § 2 a § 50 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a dále rozhodnutí o jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Krajský soud i žalovaný nepřihlédli ke skutečnostem dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Stěžovatel dále namítl, že by jemu i jeho rodině návratem do Běloruska vznikla nenahraditelná újma na životě, zdraví i majetku. Hrozí mu nelidské zacházení na základě jeho účasti na demonstracích v Bělorusku. Rizikovost návratu do Běloruska stěžovatel doložil případy svých známých a spoluúčastníků demonstrací, kteří byli režimem prezidenta Lukašenka perzekuováni. Žalovaný řádně nezjistil stav věci.

[9] Žalovaný ve svém vyjádření vysvětluje okolnosti týkající se trvalého pobytu stěžovatele. Ze správního spisu vyplývá žádost k opuštění pobytového střediska na dobu více

pokračování

než 15 dní na adresu V. X., P., na dobu od 22. 2. 2023 do 22. 5. 2023. Dne 22. 5. 2023 pak stěžovatel podal další žádost o povolení opuštění pobytového střediska na dobu přesahující 15 dní na adresu Š. X, P., a to do 20. 6. 2023. Na této adrese eviduje žalovaný i další pobyt stěžovatele od 20. 6. 2023. Z tohoto důvodu bylo napadené rozhodnutí žalovaného doručováno na prve zmíněnou adresu. Námitky týkající se posouzení žádosti o mezinárodní ochranu jsou v řešené věci irelevantní, neboť nebyly předmětem posuzování ze strany soudu. Žalovaný dále zpochybňuje včasné podání kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyššího správního soudu

[10] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. platí, že rozhodoval-li po 31. 3. 2021 před krajským soudem o věci specializovaný samosoudce, a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Při rozhodování o přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vychází z judikturně ustálených kritérií, která pramení ze závěrů usnesení NSS z 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, *Ostapenko*, č. 933/2006 Sb. NSS. Tyto závěry jsou použitelné i po novele soudního řádu správního č. 77/2021 Sb. (usnesení NSS z 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS).

[11] Nejvyšší správní soud, dle závěrů usnesení *Ostapenko*, přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Zásadní pochybení musí spočívat v tom, že krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování bude docházet i v budoucnu, nebo pokud krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Stěžovatel netvrdí, v čem okolnosti jeho případu splňují podmínky přijatelnosti ve smyslu takto vymezených kritérií.

[12] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[13] Žádná část kasační argumentace podle Nejvyššího správního soudu nezakládá přijatelnost kasační stížnosti. Kasační stížnost nevyvolává otázky, které by dosud nebyly v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny nebo byly řešeny rozdílně či vyžadovaly učinit judikaturní odklon. Nejedná se ani o případ zásadního pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Krajský soud naopak posoudil případ stěžovatele v souladu s ustálenou judikaturou, od níž Nejvyšší správní soud neshledal důvodu se odchýlit.

[14] Nejprve k námitkám týkajícím se místa doručování. Adresa pro doručování se řídila § 24 odst. 2 zákona o azylu. Tuto právní úpravu stěžovatel více nerozporoval, pouze tvrdil, že v řešené době trvale pobýval na adrese Š. X, P. To však nebyla adresa, kterou stěžovatel uvedl v povolení k opuštění pobytového střediska na dobu více než 15 dní. Lze odkázat na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek NSS z 30. 8. 2019, čj. 2 Azs 68/2018-60, zejména bod 21 a násl., usnesení NSS z 13. 3. 2020, čj. 5 Azs 88/2019-30, bod 10), která více rozebírá doručování ve věcech mezinárodní ochrany podle § 24

zákona o azylu. Zda na adrese pro doručování stěžovatel pobýval či nepobýval není pro věc důležité. Z judikatury vychází, že právní úprava doručování v zákoně o azylu dává komfortní možnost se o doručování zásilky dozvědět a vyzvednout si ji i v případě, kdy se v době doručování na adrese stěžovatel nenacházel. Mimo jiné judikatura také stanoví povinnost žadatele o mezinárodní ochranu kontrolovat poštovní schránku v místě doručování. „K tomu, aby se o tom, že mu je doručována zásilka, dozvěděl včas, postačí, bude-li zhruba jednou za týden až deset dnů kontrolovat poštovní schránku v místě doručování. Za těchto podmínek je zcela přiměřené po něm požadovat, aby výše uvedené také činil. Nečiní-li tak a v místě, kam mu má být doručováno, nekontroluje došlou poštu, je zásadně k jeho tíži, pokud si zásilku z tohoto důvodu nevyzvedne a uplynutím úložní doby bude zásilka doručena fikcí.“

[15] Námitku nesprávného doručování zmocněnci stěžovatele nelze považovat za přípustnou kasační námitku ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. Stěžovatel v kasační stížnosti nijak nereaguje na argumentaci krajského soudu, který uzavřel, že způsob doručení zmocněnci nemá na opožděnost žaloby žádný vliv. Je nutno zdůraznit, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.). Z toho plyne, že aby byla kasační stížnost věcně projednatelná, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu (usnesení NSS ze dne 30. 6. 2020, čj. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS). Ze stejného důvodu jsou nepřípustné také námitky týkající se posouzení žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu. Jedná se o námitky, které vůbec krajský soud neřešil pro opožděnost žaloby stěžovatele. Tyto námitky rovněž nesměřují do rozhodovacích důvodů krajského soudu.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Nejvyšší správní soud konstatuje, že podaná kasační stížnost svým významem nepřesahuje podstatně vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost. Jelikož Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl bezodkladně, nerozhodoval samostatně o návrhu na přiznání odkladného účinku.

[17] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu NSS z 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, bod 53). Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 27. června 2024

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu